

23.01.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**23 Ocak 2023
Pazartesi**

23.01.2023

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

23 Ocak 2023 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Bitlis Eren Üniversitesi Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Üsküdar Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Et zamlarına ithalat da çözüm olmayacak

FİLİZEROL

Kırmızı ete yılbaşından bu yana üç kez zam geldi. **Ankara Ticaret Borsası** verilerine göre, 2022 Kasım ayında kilogramı 90 TL olan karkas etinin fiyatı, 2023 Ocak ayında 130 TL'ye yükseldi.

Hayvancılıkta yüksek maliyetler nedeniyle üretimin yetersiz kalması ve damızlık hayvanlarının çoğunun kesilmesi et ithalatını gündeme getirdi. Karkas et ithalatının zamlara çözüm olmayacağını vurgulayan sektör temsilcileri, bunun yerine koruma kriterlerinin korunmasını, besili inek ithalatının yapılmasını ve devlet kontrolünde hayvanların çoğaltılmasını istediklerini dile getirdiler.

"Üretim zayıfladı et fiyatları arttı"

Et ve Süt Kurumu'nun karkas et itha-

latının et fiyatlarına etkisinin olacağını ifade eden İzmir Kasaplar Odası Başkanı Melih Şenkara, "Ancak bunlar geçici çözümler. Et ithalatı hızlı yükselişi durdurur. Ama ithalat sürekli çözüm olamaz. Devlet üretim yapabilecek kapasitesi olan arazilerin parası olmayan çiftçimize versin ve desteklesin." diye konuştu.

Büyük marketler, et ve süt kurumları gibi piyasa yapıcılar fiyat artırdığı sürece fiyatla ilgili yapacak bir durum olmadığını söyleyen Şenkara, "Yükselen enflasyonla her şey birbirine organize olarak yükseliyor. Uzun süre boyunca, süt inekleri kesime gönderildiği için süt fiyatları arttı. Bu durum da et fiyatlarına yansdı. Üretim zayıfladı. Hayvancılık yapan insan sayısı oldukça azaldı" açıklamalarında bulundu.

"Süte değer verilmediği için inekler yük oldu"

Et fiyatları konusunda sürekli yukarıya doğru bir hareket olduğunu söyleyen Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Fazlı Yalçındağ, "Açıkçası bu durum endişe doğuruyor. Zamlara kısa vadede getirilecek bir çözüm ya da metot yok. Şu an yapılan herhangi bir çözüm en az 2-3 yıl sonrasında etkilerini gösterir. Bunun sorumluluğu geçmişten bırakılan enkaz. Üreticiler, süttten aldığı miktar ineklerin yemine yetmediği için kesime göndermek zorunda kaldı. Yani süte değer verilmediği için üreticinin elindeki inekler yük oldu. Normal şartlarda ineklerin yüzde 15'i sürünün gençleşmesi için kesime gönderilir. Doğurganlığı olmayan, süt vermeyen verimsiz inekler kesilir.

Hayvancılıkta yüksek maliyetler nedeniyle üretimin yetersiz kalması ve damızlık hayvanlarının çoğunun kesilmesi et ithalatını gündeme getirdi

Ancak Türkiye'de bu oranın iki katı dışı hayvan kesildiği için sonuçlarını bugünlerde görüyoruz. Kısacası, fiyatlarının artmasının temel sebebi yem fiyatlarının artması ve geçmişte damızlık hayvanlarının çoğunun kesilmesi" diye konuştu. Yalçındağ, etin fiyatının vatandaşın ulaşamayacağı rakamlara ulaşmasının hem üreticiyi hem perakendeciyi hem de tedarikçiyi olumsuz anlamda etkileyeceğini dile getirdi.

Türkiye'de kuraklık tablosu giderek ağırlaşıyor: Tarımın merkezinde üretim durdu

Son yılların en kurak dönemlerinden birinin yaşandığı Türkiye'de iklim krizi açısından tehlike artıyor. "Türkiye'nin tahıl ambarı" olarak bilinen İç Anadolu Bölgesi'nin önemli tarım alanlarından Konya Ovası'nda, beklenen yağışların düşmemesi endişeye yol açtı. Konya Havzası'nda, durumun gün geçtikçe kötüye gittiğini belirten Karatay Ziraat Odası Başkanı Rifat Kavuneker, "İnsan yaşamı için önemli olan; hava, su ve gıda. Onun için hep birlikte suyumza sahip çıkmamız gerekiyor" dedi.

İklim değişikliğinden kaynaklı tüm dünya ile birlikte ülkemizi de etkisi altına alan kurakta tablo gün geçtikçe ağırlaşıyor. Türkiye'de Ocak ayında olmamıza rağmen yağmur ve karların yağmaması baraj seviyesini aşağıya çekerken, maden ocakları ve termik santrallerinin de fosil yakıt tüketimini artırması Türkiye'deki iklim krizini daha da derinleştiriyor.

"Türkiye'nin tahıl ambarı" olarak bilinen İç Anadolu Bölgesi'nin önemli tarım merkezlerinden Konya Ovası'nda ise beklenen yağışlar düşmediği için kuraklık tehlikesi yaşanıyor.

İki milyon 200 bin hektarlık ekim alanına sahip Konya'da, yılda yaklaşık 2,5 milyon ton üretilen buğdayda iklim krizinden nasibini aldı.

23.01.2023

'HAVZA YÜZDE 100 KURAK ALANA DOĞRU GİDİYOR'

Karatay Ziraat Odası Başkanı Rıfat Kavuneker, kuraklık nedeniyle ekilen ürünlerin zarar görmeye başladığını söyledi.

Kavuneker, söz konusu zararın yağışsız geçen her gün daha da artacağını belirterek, "Konya Havzası'nda, durum gün geçtikçe kötüye gidiyor. Hala yağmur veya kar yok. Eskiden bu zamanlarda, kapıdan dışarıya çıkamıyorduk. Ekim ve kasım aylarının sonuna doğru çok hafif yağışlar oldu. O yağışlardan dolayı tohum çimlendi, ama toprağın altında kaldı ve bozulmaya yön tuttu. Şu anda sahada 3'te 2 hasar var. Kurak alanlarda yüzde 50, yüzde 70 arasında sıkıntı var. Yağışsız ortam devam edecek olursa; bu oran yüzde 100 kurak alana doğru gidiyor" dedi.

'UZUN BİR PERİYOTTA YAĞIŞ GÖRÜLMÜYOR'

Su kullanımının önemine de dikkat çeken Kavuneker şöyle devam etti:

"Çiftçi acilen yağış bekliyor, ama maalesef uzun bir periyotta da görülüyor. Suyun önemi daha da arttı. O yüzden dış havzalardan buralara su aktarımı yapılması gerekiyor. Suyu, çiftçisinden esnafına, sanayicisine, ev kadınına kadar çok tasarruflu kullanmamız lazım. Dünyada su ile gıdaya ulaşamazsak; hayat diye bir şey kalmaz. Ne teknolojinin ne de başka bir şeyin önemi var. İnsan yaşamı için önemli olan; hava, su ve gıda. Onun için hep birlikte suyumuzu sahip çıkmamız gerekiyor."

TZOB: Destekler ekimden önce açıklanmalı ve zamanında ödenmeli

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, tarımda girdi sorunlarının çözülmesi ve desteklerin artırılması talebinde bulundu. Bayraktar, "Destek bütçesi, Tarım Kanunu'nda belirtildiği gibi, gayrisafi yurtiçi hasılanın en az yüzde 1'i oranında olmalıdır. Destekler ekimden önce açıklanmalı ve zamanında verilmelidir." dedi.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, tarım sektöründe bu yıl, girdi fiyatları başta olmak üzere, çeşitli sorunların çözülmesi noktasında destek talebinde bulundu. Tarım sektörünün, ülke ekonomisindeki önemine işaret eden Bayraktar, 2022 Ocak-Eylül döneminde tarım sektörünün, GSYH'nin yüzde 6,6'sını karşıladığına dikkati çekti.

Bayraktar, 2022 bitkisel üretimin Türkiye İstatistik Kurumu üçüncü tahminine göre, bir önceki yıla kıyasla yüzde 9,1 artarak, 117,9 milyon tondan 128,6 milyon tona yükseldiğini ifade etti.

Hayvansal üretimde, 2022 Ocak-Ekim döneminde yumurta üretiminin yüzde 9,5, tavuk eti üretimi yüzde 2,1 arttığını belirten Bayraktar, sanayiye aktarılan süt miktarının ise bu dönemde yüzde 3,3 azaldığını kaydetti. Bayraktar, 2022 üçüncü çeyreğinde tarımın 4,9 milyon kişiye istihdam sağladığına dikkati çekti.

Bayraktar, sektöre yönelik 2023 destek bütçesinin 54 milyar olarak planlandığını hatırlatarak, şu ifadeleri kullandı: "Her ne kadar destek bütçesi (2022'ye göre) artsa da girdi fiyatlarındaki artışlar ve enflasyon dikkate alındığında bunun daha da

artırılması gerekir. Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarında destek miktarları artırılmadı. Genelde hayvancılık desteklerinde artış sağlanırken, yem bitkileri destekleri aynı kaldı. Tarımsal üretimi planlamada önemli bir rolü olan kalem bazında destek miktarlarının doğru belirlenmesi tarımsal üretimin sürdürülebilirliği açısından önemlidir."

2022 tarımsal destekleme programında pamuk ve ayçiçeğinde primlerin artırıldığını ama bunun üreticiyi tatmin etmediğini belirten Bayraktar, "Bu durum, bu 3 üründe 2023 sezonunda ekiliş alanlarına olumsuz yansiyacaktır. Halihazırda arz açığı verdiğimiz bu ürünlerde ithalat artacak ve kısır döngü devam edecektir." değerlendirmesinde bulundu.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin çiftçinin düşük faizli kredi ihtiyacının tamamını karşılaması gerektiğini aktaran Bayraktar, "Tarım Kredi Kooperatifleri, faizlerini Ziraat Bankası seviyelerine çekmelidir. Devlet desteği her iki kurumda da eşit şartlarda çiftçiye ulaşmalıdır." ifadesini kullandı.

"Yağışlar çimlenme ihtiyacını karşıladı"

Bayraktar, iklim değişikliği ve yağışların sektör üzerindeki etkisine de değinerek, "İçinde bulunduğumuz yeni üretim sezonunda yağışların yetersiz olmasıyla üreticilerin çoğu ekimini kasım ayında yapabildi. Kasım yağışları her ne kadar normallerinin altında gerçekleşse de aralık ayında da devam eden yağışlar, çimlenme için olan ihtiyacı karşıladı." bilgisini paylaştı.

Çiftçilerin, başta kuraklık olmak üzere, her türlü afetle karşılaştıklarında, aldıkları tazminatın zararlarını karşılaması gerektiğini vurgulayan Bayraktar, şunları kaydetti: "2022'de çiftçilerimizden gelen en önemli şikayetler de sigortadan ödenen tazminatların yetersiz kaldığı yönündedir. Tarım sigortalarının geliştirilmesi ve çiftçinin karşılaştığı her türlü riskin kapsama alınması adına, TARSİM tarafından bu konularda devam eden projeler ve yapılacak her türlü çalışma Birliğimizce destekleniyor. Çiftçi gelirlerinin yetersizliği, bazı afetlerde çiftçi zararının karşılanmasında beklentilerin altında kalınması, ortalama işletme ölçeklerinin küçüklüğü, küçük alanlarda tarım yapan çiftçilerin sigortaya ilgi göstermemesi, işletme başına düşen hayvan sayısının azlığı ve bu işletmelerin gelirinin düşük kalması gibi sebeplerle tarım sigortası yeteri kadar gelişemiyor. Yaşanan ve gelecekte beklenen afetlere karşı ülkenin gıda güvencesini korumak ve çiftçiyi tarımda tutmak için yaşanan afet sonrasında devlet yardımlarının devam etmesi ve bu alana daha fazla kaynak ayrılması zorunluluktur."

2023'den beklentiler

Bayraktar, çiftçilerin, bütün zor şartlara rağmen üretimlerini sürdürdüklerine işaret ederek, "Bu, büyük bir şanstır. Başta girdilerin pahalılığı olmak üzere çözülmesi gereken sorunlarımız bulunuyor. Bu sorunlar çözülür ve yeterli destek verilirse çiftçilerimiz üretimden kopmaz ve 2023 yılında üretimde sıkıntı yaşamayız." ifadelerini kullandı.

Türkiye'de girdi fiyatlarının üreticilerin alım gücünün çok üstünde olduğuna dikkati çeken Bayraktar, bitkisel üretimden, küçük aile işletmelerine, gençlerin istihdamının artırılmasından, çeşitli koruma tedbirleri ve desteklere kadar sektöre ilişkin beklentilerini şöyle sıraladı:

- Destek bütçesi, Tarım Kanunu'nda belirtildiği gibi gayrisafi yurtiçi hasılanın en az yüzde 1'i oranında olmalıdır. Destekler ekimden önce açıklanmalı ve zamanında verilmelidir.
- Üzerinde tarımsal üretim yapılan fakat çeşitli nedenlerle Çiftçi Kayıt Sistemi'ne dahil edilemeyen araziler de tarımsal destekleme sistemine dahil edilmelidir.
- Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarında destekler artırılmalıdır.
- Zeytinyağı ve pamuk prim desteğine getirilen dekara verim sınırlaması kaldırılmalıdır.
- Çay Kanunu taslağı bir an önce yasalaşmalıdır.
- Yeraltı barajlarının yapımına hız verilmeli ve sayıları artırılmalıdır.
- Sözleşmeli üretim, lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsaları yaygınlaştırılmalıdır. Depo kurulumu tüm bölgelerde destekleme kapsamına alınmalıdır. Lisanslı depoculukta küçük çiftçilere pozitif ayrıcalıklar tanınmalıdır.
- Hayvansal üretim kayıt altına alınmalıdır. Hayvancılığın yoğun yapıldığı yerlerde devlet destekli yem fabrikaları kurulmalıdır.
- Et ve Süt Kurumu özerk yapıya kavuşturulmalı, piyasayı etkin regüle etmesi sağlanmalıdır.
- Yem piyasasında istikrar sağlamak için Toprak Mahsulleri Ofisi, Tarım Kredi Kooperatifleri ve üretici örgütleri kanalıyla üreticilere sözleşmeli üretim kapsamında uygun fiyattan yem satışı yapılmalıdır.
- Buzağı kayıplarını azaltacak ve kaba yem piyasasına yönelik 'Ulusal Eylem Planı' hayata geçirilmelidir.

Tarım bakanlarından "küresel gıda güvenliği" çağrısı

Berlin Tarım Bakanları Konferansı'nın ardından 33 maddelik sonuç bildirgesi yayımlandı. Bildirge'de, "Tarım ve gıda sektörlerinin sürdürülebilir şekilde üretim yapmalarını, sosyal olarak daha adil olmalarını ve krizlerden daha hızlı ve daha iyi çıkmalarını sağlayarak sürdürülebilir, kapsayıcı, verimli ve dirençli gıda sistemlerini teşvik etmeyi taahhüt ediyoruz" açıklaması yapıldı.

Berlin Tarım Bakanları Konferansı sonuç bildirgesinde, dünyada açlığa karşı daha güçlü bir mücadele çağrısında bulunuldu.

Her yıl Uluslararası Yeşil Hafta Fuarı kapsamında düzenlenen Dünya Gıda ve Tarım Forumu'nun en önemli siyasi etkinliği Berlin Tarım Bakanları Konferansı'nın ardından 33 maddelik sonuç bildirgesi yayımlandı.

Dünyada gıda güvenliği ve beslenme üzerinde ciddi sonuçları olan artan çatışmalardan büyük endişe duyulduğu belirtilen bildirmede, Rusya-Ukrayna savaşının "büyük insani sıkıntılara neden olduğu ve küresel ekonomideki mevcut kırılma noktaları şiddetlendirdiği" vurgulandı.

Bildirmede, tarımda sürdürülebilir bir üretim yöntemine işaret edilerek yüksek gıda kayıplarının da azaltılması gerektiğinin altı çizildi.

Konferansın sonuç bildirgesinde, "Tarım ve gıda sektörlerinin sürdürülebilir şekilde üretim yapmalarını, yeni koşullara uyum sağlamalarını, risklerle başa çıkma

23.01.2023

becerilerini geliştirmelerini, sosyal olarak daha adil olmalarını ve krizlerden daha hızlı ve daha iyi çıkmalarını sağlayarak sürdürülebilir, kapsayıcı, verimli ve dirençli gıda sistemlerini teşvik etmeyi taahhüt ediyoruz." ifadesi kullanıldı.

Açlık ve yetersiz beslenmenin iklim krizinden ciddi şekilde etkilenen bölgelerde şimdiden belirgin olduğuna vurgu yapılan bildirmede, bununda çatışma ve zorunlu g de dahil olmak üzere her türlü eşitsizliği artırdığına işaret edildi.

Bildirmede, uluslararası gıda piyasasındaki oynaklığın azaltılması ve tarım emtia fiyatlarındaki belirsizliğin ortadan kaldırılması gerektiğinin altı çizilerek dünyada açlığa karşı daha güçlü bir mücadele çağrısında bulunuldu.

Türkiye'yi konferansta Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kiriřci temsil etti.

Bakan Kiriřci, konferansa katılan diğer ülke ve uluslararası kuruluş temsilcileriyle de ikili görüşmeler gerçekleştirdi.

Tarım sigortası tarifelerinde fiyat indirimi

Tarım sigortalarında, tarife fiyatlarında indirim yapılırken teminat kapsamı da genişletildi.

Tarım ve Orman Bakanlığınca, Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) kapsamında düzenlenen sigortalarda üreticilerin tercihleri gözetilerek çeşitli düzenlemelere gidildi.

Bu çerçevede, Bitkisel Ürün Sigortası dolu riski tarife fiyatında 87 üründe yüzde 15 indirim yapılırken 23 üründe yüzde 10 ve 24 üründe yüzde 5 indirime gidildi. Buğday tarife fiyatında yüzde 6 indirim yapıldı.

Don riskinde, don hasar prim oranı düşük olan 5 üründe (incir, kestane, avokado, altıntop, ahududu) yüzde 20,3, 2 üründe (Antep fıstığı, Trabzon hurması) ise yüzde 10 indirime gidildi. Hasar prim oranı yüksek 5 üründe yüzde 5 (sofralık üzüm, elma, nektarin, armut, dut), 1 üründe (ceviz) ise yüzde 10 tarife fiyatı artırıldı.

Ayçiçeğinde kuş zararı teminatı tarife fiyatı yüzde 0,05'ten yüzde 0,07'ye çıkarıldı. Köy Bazlı Kuraklık Verim (KBKV) Sigortası'nda tarife fiyatı yüzde 10 artırıldı. Ortalama tarife fiyatı, yüzde 9,16'dan yüzde 10,06'ya çıkarıldı.

KBKV Sigortası'nda eşik verim oranı yüzde 80, devlet desteği oranı yüzde 60 olarak belirlendi. Bitkisel Ürün ve KBKV Sigortası'nda uygulanan çift poliçe indirimi yüzde 5'ten yüzde 10'a yükseltildi.

Ağaç Sigortası'nda, aynı parselde hem ağaç hem de ürün poliçesi olan parsellerde yüzde 5 ağaç çift poliçe indirimi uygulaması getirildi.

23.01.2023

Kiraz ve vişnede teminat başlangıcı ilk çiçeklenme evresinden beyaz tomurcuk evresine alındı. Enginarda don riski isteğe bağlı ek teminat olarak sigorta kapsamına dahil edildi.

Kavun ve karpuzda, fide döneminde yeniden ekim dikime neden olacak don riski hasarı teminat kapsamına eklendi. Alçak tünellerde yaban domuzu zararı riski yüzde 0,12 tarife fiyatıyla teminat kapsamına alındı. Alçak tünelde yetiştirilen domates, biber, patlıcan, kavun ve karpuz ürünlerinde fide döneminde yeniden ekim dikime neden olacak don riski hasarı teminat kapsamına dahil edildi.

Kivi müşterek sigorta oranı, yüzde 30'dan yüzde 20'ye düşürüldü. Erik muafiyet oranı, yüzde 20'den yüzde 15'e çekildi. Kayısı müşterek sigorta oranı da yüzde 35'ten yüzde 30'a indirildi.

Jeotermal kaynağı kullanılan seralara da indirim

Bitkisel Ürün Sigortası kademeli hasarsızlık indirimi kuralı revize edildi. Şeker pancarı sertifikalı tohumluk ürününde teminat sonu "Şeker pancarı sertifikalı tohumluk ürününde tohum hasatı ile biter" olarak genişletildi.

Sera Sigortası örtü onarım masrafı tutarı 250 liradan bin liraya yükseltildi. Jeotermal kaynağı kullandığı tespit edilen seralarda toplam poliçe primi üzerinden yüzde 5 indirim uygulaması başlatıldı.

Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası'nda tarife fiyatında süt sığırlarında yüzde 6, besi sığırlarında yüzde 5 indirim yapıldı. Yavru atma bedeli yüzde 15'ten yüzde 20'ye çıkarıldı.

Dar kapsamlı tarifede, "Terör, grev, lokavt, kargaşa, halk hareketleri" teminatı isteğe bağlı ek teminat olarak kapsama alındı. Söz konusu teminatta yüzde 5 olan muafiyet oranı da kaldırıldı.

Yenilenebilir enerji kaynağı aktif biyogaz enerjisi üretimi yapan ve risk inceleme sonucuna göre kullandığı tespit edilen büyükbaş hayvancılık işletmeleri için yüzde 5 indirim uygulaması getirildi.

Kadın çiftçiye indirim

Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası'nda ek hastalıklar, uçurumdan yuvarlanma, kurt parçalaması gibi hasarlar için müşterek sigorta oranı yüzde 30'dan yüzde 20'ye düşürüldü.

Kümes Hayvanları Hayat Sigortası'nda geniş kapsamlı tarife fiyatlarında yüzde 10 indirim yapıldı. Söz konusu sigorta kapsamında yüzde 20 olan müşterek sigorta yüzde 10'a düşürüldü.

Su Ürünleri Hayat Sigortası'nda tarife fiyatlarında yüzde 10 indirim yapıldı. Küçükbaş Hayvan Hayat, Kümes Hayvanları Hayat ve Su Ürünleri Hayat sigortalarında terör, grev, lokavt, kargaşa, halk hareketleri teminatı isteğe bağlı ek teminat olarak teminat kapsamına alındı.

Tüm branşlarda kadın çiftçi indirimi yüzde 5'ten yüzde 10'a çıkarıldı. Genç çiftçi indiriminde genç çiftçi yaş sınırı 30'dan 40'a yükseltildi. Yüzde 5 şehit ve gazi yakını indirimi getirildi.

Gelir Koruma Sigortası

Dünyada gıda fiyatlarında artan dalgalanmalardan üreticinin korunabilmesi adına Gelir Koruma Sigortası Projesi'ni başlatan TARSİM, 2021'de Konya'nın Cihanbeyli, Karatay ve Kadınhanı ilçeleri ve daha sonra Konya genelinde uygulanan pilot projeyi ülke geneline yaymaya hazırlanıyor.

Gelir Koruma Sigortası, üreticilerin hem verim düşüşü hem de fiyat azalış riskine karşı koruyan en gelişmiş tarım sigortacılığı ürünü olarak biliniyor. Sigortayı yaptıran çiftçilerin, sigortalattıkları alandan geçmiş yıllarda elde ettikleri verimlerin ortalaması ile hasat zamanında öngörülen buğday fiyatı üzerinden bulunan çiftçi gelirinin yüzde 70'i TARSİM tarafından teminat altına alınıyor. Hasat zamanında üreticinin gerçekleşen geliri, teminat altına alınan gelirden daha az gerçekleşirse, aradaki fark sigortalıya tazminat olarak ödeniyor. Sigorta, 2023-2024 üretim sezonunda tüm Türkiye'de yaygınlaştırılacak.

Yeni devlet desteği primleri

Bu yıl için TARSİM'de ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları belirlendi.

Bitkisel ürünlerini, seralarını, büyük ve küçükbaş hayvanlarını, kümes hayvanlarını, su ürünlerini ve arılı kovanlarını sigortalayan üreticilerin ödemesi gereken sigorta priminin yüzde 50'si (don teminatında yüzde 67'si), Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası ve Gelir Koruma Sigortası'nın yüzde 60'ı devlet tarafından karşılanacak.

"TARSİM'in sürdürülebilir bir yapıda olmasına büyük önem veriyoruz"

Konuya ilişkin açıklama yapan Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, TARSİM'in günden güne büyüyerek ülke tarımında vazgeçilmez bir yer edindiğini belirterek, şunları kaydetti: "Çiftçilerin tarım sigortasına yönelik talepleri her geçen gün artıyor. Bu gelişmeler Bakanlık olarak TARSİM'i geliştirmedeki motivasyonumuzu desteklemektedir. Üreticilerden gelen talepler çerçevesinde tarım sigortasındaki teminat kapsamını geliştirmeye devam ediyoruz. Bu doğrultuda, üreticilerimizi gelir kayıplarına karşı korumak için Gelir Koruma Sigortası'nı üreticilerimizin tercihinde sunduk. TARSİM'in sürdürülebilir bir yapıda olmasına büyük önem veriyoruz. Sistemin şeffaf yapısını koruduğumuz gibi, sigortacılık prensiplerine bağlı kalarak sürdürülebilirliği temin etmekteyiz."

Türkiye ile Sudan arasında tarım ve hayvancılıkta işbirliği

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ile Sudan Kabine Bakanı Hüseyin Osman Elderi, Türkiye ile Sudan arasında tarım ve hayvancılıkta işbirliğini hedefleyen mutabakat zaptına imza attı.

Çankaya Köşkü'ndeki imza törenine Oktay ve Elderi'nin başkanlığında yürütülen heyetler arası görüşmelerde yer alan Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilileri ile Sudan Tarım Bakanlığı yetkilileri katıldı.

İmza töreninin ardından konuşan Oktay, "Türkiye-Sudan ilişkilerinin gelişmesi ve Sudan'ın kalkınması için inşallah çok güzel, somut bir proje olacak. Her iki ülke için de hayırlı olsun." dedi.

Mutabakat kapsamında, tarım üretimi, hayvancılık ürünleri ve işleme endüstrisinin geliştirilmesi alanlarında işbirliği ve ortak çıkarları gerçekleştirecek şekilde iki ülke arasındaki ticaretin üst seviyelere çıkartılması hedefleniyor.

Buna göre, Türkiye, Alhawad Projesi için üç sulama kaynağı olan Nil Nehri, yeraltı suları, vadi suları için sulama altyapıları konusunda bütüncül bir teknik araştırma yapacak. Araştırma, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Sudan Sulama ve Su kaynakları Bakanlığınca koordineli şekilde sürdürülecek.

23.01.2023

Ayrıca Alhawad Projesi kapsamında, iki ülkenin ortaklığında, tohum ıslahı, doğal meraların geliştirilmesi ve hayvansal üretimin yapılmasını kapsayan pilot bir çiftlik kurulacak ve bu proje içinde yer alan hayvancılık ve tarım yapan çiftçilere destek verilecek.

Enerji alanında ise Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün (MTA) Sudan'da yürüttüğü çalışmalar farklı sahalarla genişletilecek ve bu alanda işbirliği güçlendirilecek.

Anlaşma kapsamında, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı heyetleri, ilerleyen günlerde Sudan'ı ziyaret edecek.

Bakan Nebati'den EYT açıklaması: Bütçe kaynağı oluşturuldu

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, "5 milyona yakın EYT'linin emeklilik hakkı doğacak. Bunların yüzde 40'ı bu yıl emekli olabilecek. EYT için bütçede kaynağını oluşturduk. Rahatız. Bütçe performansımız beklenenden iyi olacak" dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati katıldığı bir TV programında ekonomi gündemine ilişkin soruları yanıtladı.

Emeklilikte Yaşa Takılanlar'la (EYT) ilgili açıklamalarda bulunan Nebati, "5 milyona yakın EYT'linin emeklilik hakkı doğacak. Bunların yüzde 40'ı bu yıl emekli olabilecek. EYT için bütçede kaynağını oluşturduk. Rahatız. Bütçe performansımız beklenenden iyi olacak" dedi.

Bakan Nebati'nin açıklamalarından öne çıkanlar şöyle:

Maliye bakanları aynı konuda aynı hassasiyeti gösterdiler. Bundan sonra da göstermeye devam edeceğimizin garantisi olarak söylemiş olayım, biz bütçede yüzde 3,5 hedefi ortaya koyduğumuz zaman dünyadaki olumsuz şartlar ülke içerisinde çok ciddi bir şekilde sübvansiyonların verilmesi ve vergilerden vazgeçmiş olmamıza rağmen temkinli bir bütçe yaptık. Bu bütçe yapılırken Avrupa'da başta olmak üzere dünyada salgın ve sonrasında savaştan dolayı bütçe açıklarının %5-6-7'lerin konuşulduğu ve çıkan sonuçların olduğu bir dönemde yaptık.

"EYT'nin tedbirini aldık"

Sonra aldığımız önlemler bir tarafta, gelirleri artırarak da her türlü sübvansiyon ve desteklemelere rağmen giderleri azaltıcı tedbirlerimiz bütçe içerisindeki performansını artmış olması ile bütçe açığının %3,5 değil OVP'deki %3,4 değil %1 hatta altında bir şekilde yüzde 1'in de altında 0,9 gibi bir olağanüstü başarılı.

Seçime gidiyorsunuz seçime giderken bütün bu harcamaları yapıyorsunuz seçim sonrasında ne olacak diye soruyorlar. Yüzde 3,4'ten 1'e düşen bir bütçenin kasası çok güçlü bir şekilde birçok pratik yola devredilmiş demektir. Bir ikincisi EYT'nin geleceğe çok açık yani Biz bunu arkadaşlarla oturup her halükarda bu eğer gelirse çünkü irade daha netleşmemişti ama biz bir tedbir alalım dedik EYT ile ilgili bir tedbir almamız gerekiyordu EYT'nin tedbirini aldık.

"Bütçe performansı beklenenden daha iyi gelecek"

Memur ve emekliler ile ilgili toplu sözleşmeden kaynaklanan ikinci 6 ay bir gelir daha gelecek. Ayrıca enflasyon farklı olursa o fark da oluşacak. Bunlar düşünülerek bütçe oluşturduk.

Resesyon riskinin ortadan kalkıyor. Emtia fiyatları daha ılımlı hale geldi. Özellikle enerji fiyatlarının aşağı gelmiş olması bizler için büyük bir avantaj oldu. Bütçe performansı beklenenden daha iyi gelecek.

Cumhurbaşkanımızın önderliğinde o kadar önemli altyapı hizmetleri yapıldı ki, şu anda altyapı ile ilgili ulaşımdan eğitime eğitimden sanayisine ulaştırmaya tarıma savunma sanayine kadar aklınıza gelebilecek her alanlarda yatırımlar çok hızlı bir şekilde gerçekleştirildi

İşte bu programın sonunda malum gideceğiz. Kağıthane-İstanbul havaalanı metrosunun açılışına. Yatırımların durmadığı ve her türlü ihtiyacın karşılandığı bir dönemin göstergeleri ile biz hareket ediyoruz. Şimdi bu göstergelerin bize katkısı aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin bulunduğu jeopolitik ve coğrafi ortam açısından da katkısıyla beraber yürüdüğünde inanılmaz bir ivme kazanıyor.

Şunu demeye çalışıyorum; Bakın Türkiye şu anda İstanbul'dayız. İstanbul'da Merkez aldığınızda 1,3 milyarlık bir insan kitlesine ulaşabiliyor ve bunlar 26-27 trilyon dolarlık bir ticaret hacmine sahip. Salgın yakın ülkelerden ihtiyaçlarını karşılanmasının gerçekliğini ortaya koydu. Savaş bu gerçekliği pekiştirdi.

Türkiye tam bir üretim merkezi haline dönüştü ve üretim merkezi haline dönüşürken bulunduğu yerin avantajlarını kullanıyor. Ne demek bu; Şimdi biz Türkiye Cumhuriyeti olarak Osmanlı'dan tevarüs eden bir medeniyetin Cumhuriyet halindeki temsilcileriyiz. Şimdi Türkiye Afrika ile çok özel ilişkilere sahip Sayın Cumhurbaşkanımız gittiği zaman şarkılarla Türkülerle halaylarla karşılanıyor tüm toplum ve üst düzey temsilciler tarafından ama batıyor ülkelerinden birisi mesela Macron gittiğinde

yuvalanarak yerine gönderilmeye çalışıyor. Böylesine özel bir ilgi gösteriliyor ve Sayın Cumhurbaşkanımızın 20 yıllık liderliği Tüm dünya tarafından da kabul edilen bir liderlik haline dönüşmüş durumda Türkiye Cumhuriyeti'nden liderliği kabul ediliyor.

"Kaynağını biz önceden oluşturduk"

EYT bütçe üzerinde yüküdür şimdi ama bu yükün karşılanmasının iyi hesaplanması ve buna göre altyapısının da oluşturulması lazım. İşte bu açık çok önemli. Kaynağını biz önceden oluşturduk Yani biz geçen yıl kaynağını oluşturarak Yeni yıla girdik

2021 yılında son 3 ayda bir kur atağı yaşadı. Türkiye'de kur dediğiniz zaman dolardır. Sokaktaki vatandaşın köylüsüne ev kadınından iş adamına politikacısını herkesin baktığı yer dolardır. Dolayısıyla dolar kurundaki herhangi bir aşağı yukarı yönlü hareket toplumun her ferdi tarafından dikkatli bir şekilde takip edilir. Ve bu takip o kadar hassas bir noktadadır ki dünya şartları içerisinde konjonktürü içerisinde meydana gelen bu oynamalar normal karşılanırken Türkiye'den için bu şekilde bir oynama oluyor diye sorgulanıyor.

Şöyle bir alışkanlık da oluşmuş sizin sorularınızdan da bunu anlıyorum tutmak için ne yapıyorsunuz. Şimdi 2017'den itibaren dolar karşısında Türk Lirası sürekli değer yitirmiş yani reel değer açısından bakmak lazım. Türkiye Türk lirasıyla dolar arasındaki karşılaştırma yaptığınız zaman 2013'lerde Türk Lirası en değerli noktasına gelmiş yani TÜFE endeksi üzerinden %110 oranının üzerine çıkmış bir güce erişmiş. Bu ne demektir Türkçesi şudur Türk lirası ne kadar çok değerli olursa siz yurt dışına o kadar çok ithalatta bulunursunuz. Türkiye'de üretim yapmanıza ihtiyaç kalmaz, çünkü paranız çok değerli getirir satarsınız. Sanayi yavaşlatır durdurur ve zaman içerisinde işsizlik gibi bir sonucu ortaya çıkarır. Türk Lirasını çok değersiz hale getirirseniz ise bunun tam tersi olur. Ama bunun bir optimal noktası olması lazım. 2021'in sonunda Türk lirasının değeri TÜFE bazında %47'lere kadar düşmüş yani çok değersiz hale gelmiş. Bu optimal nokta tüm bu dışsal ve içsel etkenlerin bir araya geldiği kur seviyesidir.

Enflasyon tüm dünyanın belası haline gelmişti

Enflasyon tüm dünyanın belası haline gelmişti. Bizdeki yükseliş beklenenin çok çok ötesine gitti. Bunun sebebi kur ataklarıydı. Kur Türkiye'deki enflasyonu belirleyen en önemli etkenlerden biri. Emtia fiyatlarının artmış olması da bunu etkiledi.

Enflasyon yavaş yavaş aşağı inmeye başladı. Enflasyon düşmeye devam edecek. Bütün artışlarla beraber piyasada enflasyon artışı olacak algısı vardı ancak doğal gaz fiyatları indirildi, mazot benzin düştü. Enflasyonun çok düşük seviyede geleceğini görüyoruz. Başta perakendeciler olmak üzere bir kampanya başlatıldı."

Bakan Nebati'den milli paranın tarihi düşüşüne ilginç yorum: İhracatın artması için TL'nin değer kaybetmesi şart

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, Türk Lirası'nın tarihi değer kaybıyla ilgili konuşurken, "ihracatın artması için Türk Lirası'nın değer kaybetmesi gerektiğini" söylediği ilginç bir açıklamada bulundu.

Türk Lirası'nın (TL) değeri günden güne erirken, fahiş bir hale gelen hayat pahalılığı karşısında vatandaşın ekonomik gücü de tükenmeye devam ediyor. Ekonomi yönetimi, döviz kurunun yükselişine karşı Kur Korumalı Mevduat (KKM) sistemi gibi "tedbirler" ortaya koyarken, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, dün Kanal 7'de konuk olduğu bir programda, TL'nin değer kaybıyla alakalı ilginç açıklamalarda bulundu.

'TL NE KADAR DEĞERLİ OLURSA O KADAR ÇOK İTHALAT YAPARSINIZ'
Nebati, ithalatın artması ve işsizliğin önüne geçmek için TL'nin değerinin düşmesi gerektiğini ama "optimal" (en uygun) seviyenin tutturulması gerektiğini savunarak şöyle konuştu:

"Şimdi 2017'den itibaren dolar karşısında Türk Lirası sürekli değer yitirmiş, yani reel değer açısından bakmak lazım. Türkiye Türk Lirası'yla dolar arasındaki karşılaştırma yaptığınız zaman 2013'lerde Türk Lirası en değerli noktasına gelmiş yani TÜFE endeksi üzerinden yüzde 110 oranının üzerine çıkmış bir güce erişmiş. Bu ne

demektir, Türkçesi şudur: Türk Lirası ne kadar çok değerli olursa siz yurt dışına o kadar çok ithalatta bulunursunuz.

'ÜRETİM YAPMANIZA İHTİYAÇ KALMAZ ÇÜNKÜ PARANIZ DEĞERLİ'

Türkiye'de üretim yapmanıza ihtiyaç kalmaz, çünkü paranız çok değerli. Getirdiğiniz şeylerle siz yatırımı sanayiye yavaşlatır, durdurur ve zaman içerisinde işsizlik gibi bir sonuçla karşı karşıya kalırsınız.

Türk Lirası'nı çok değersiz hale getirirseniz ise tam tersi oluşur. Ama bunun bir optimal noktası olması lazım.

2021'in sonunda Türk Lirası'nın değeri TÜFE bazında yüzde 47'lere kadar düşmüş yani çok değersiz hale gelmiş. Geçen bir tarafta enflasyon, diğer tarafta uluslararası şartlar, tüm finansal koşullar karşısında doların kazanımı yüzde 44'ler seviyesinde. Dolayısıyla Türk Lirası'nın gerçek değeri yüzde 57'lere kadar gelmiş.

Dolayısıyla bu optimal noktaların yüzde 110'a gelmiş olması Türkiye'nin ihracatını engelliyor. Yüzde 47'lere düşmüş olması yurt dışından aşırı talebin oluşmasına neden oluyor ama dengeyi kaçırmış oluyor."

Kredi stoku 1, devlet tahvili 3 birim arttı

Merkez Bankası'nın makroihtiyati önlemleri bankacılık sektöründe TL cinsi menkul kıymet stokunda önemli artışlara yol açtı. BDDK verilerine göre sektörün TL tahvil stoku bir yılda yüzde 84,6, devlet tahvil stokları ise yüzde 250,5 yükseliş yaşadı.

Şebnem TURHAN

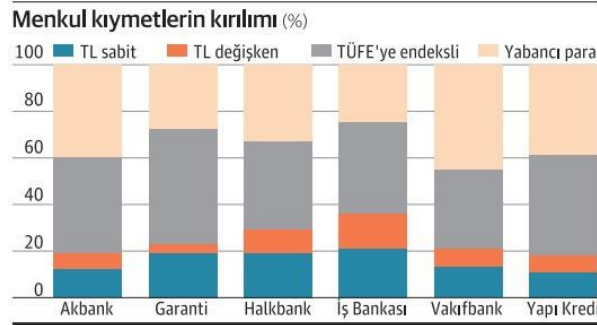
Bankaların ellerindeki TL cinsi menkul kıymet büyüklüğü Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun haftalık verilerine göre 13 Ocak itibariyle son bir yılda yüzde 84,6 arttı. Geçen yıl önce TÜ- FE'ye endeksli kağıtlara yoğun ilgi ardından makroihtiyati önlemlerle sabit getirili menkul kıymetlere zorunlu ilgi bankalarda TL menkul kıymet stokunu 1.4 trilyon liraya yükseltti. Toplam menkul kıymet stoku da yüzde 58,3 artışla 2.4 trilyon lira seviyesine geldi. Bankalardaki tahvil stoku içinde devlet tahvillerinin değişimi ise çok daha dikkat çekici. Geçen yıl 14 Ocak haftasında bankalardaki devlet tahvili stoku 330.4 milyar lira iken bu yıl 13 Ocak haftasında 1.16 trilyon liraya yükseldi. Bu yüzde 250,5'lik bir artışa işaret ediyor.

Devlet tahvili stoku katlandı

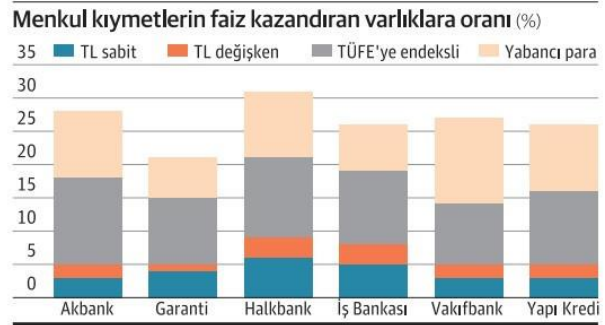
BDDK verilerine göre kamu mevduat bankalarında devlet tahvili stoku geçen yıl başında 119.4 milyar lira iken bu yıl yüzde 373,4 artışla 565.3 milyar liraya yükseldi. Yerli özel mevduat bankalarında geçen yılbaşında 126.3 milyar lira olan devlet tahvili stoku da yüzde 198,6 artarak 377.2 milyar liraya çıktı. Yine yabancı mevduat bankalarında da 63 milyar lira olan devlet tahvili stoku yüzde 213,5 artış göstererek 197.5 milyar liraya geldi.

Devlet tahvillerindeki artışla beraber TL menkul kıymet stokunda kamu mevduat bankalarında bir yılda yüzde 65,1, yerli özel mevduat bankalarında yüzde 75 artış yaşanırken yabancı mevduat bankalarında yüzde 113,4 ile iki katından fazla arttı. Bankacılık sektöründen edinilen bilgilere göre ise menkul kıymet stokunda sabit getirili menkul kıymetlerin oranı en yüksek bankalar Garanti, İş Bankası ve Halkbank olarak öne çıkıyor.

Geçen yıl enflasyondaki yükseliş beklentisi ile beraber yılın ilk yarısında bankalar Hazine'nin TÜFE'ye endeksli kağıtlarına rekor talep gösterdi. Yükselen enflasyon ile bankacılık sektöründe muazzam karlar elde edildi. Yılın ikinci yarısında ise Merkez Bankası bankacılık sektörüne getirdiği makroihtiyati önlemlerle sabit kuponlu devlet tahvili alımına yönlendirdi. Mart 2022'de yüzde 28,56 seviyesinde olan uzun vadeli gösterge tahvil faizi üst üste gelen önlemlerin ve bankaların sabit kuponlu menkul kıymet talebinin artmasıyla tek haneye kadar geriledi. Merkez Bankası, TL kredi büyümesinde aylık sınır aşıldığında, TL kredi faizlerinde belirlenen oran geçildiğinde, TL mevduatın payı belli oranın altında kaldığında bankalara ek menkul kıymet alım şartı getirdi. Ayrıca teminat sisteminde de sabit kuponlu tahvilin oranını artırdı.

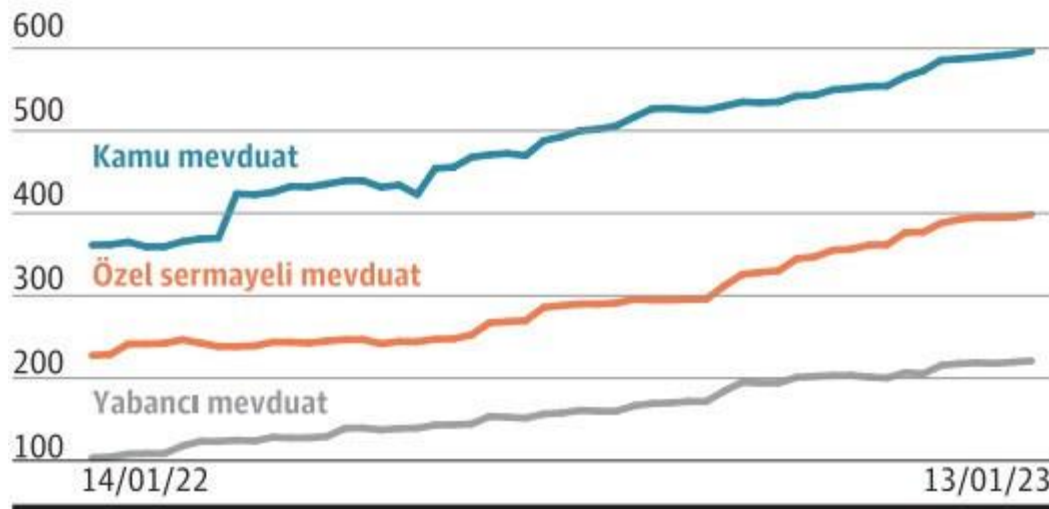

*2022-9. ay itibarıyla

*2022-9. ay itibarıyla

Bankalardaki TP menkul kıymet stoku (milyon TL)

Kaynak: BDDK

En hızlı artış yabancı mevduat bankalarında

BDDK verilerine göre geçen yılın ilk haftasında bankacılık sektöründe TL cinsi menkul kıymet stoku 743.6 milyar lira seviyesindeydi. 13 Ocak itibariyle ise 1 trilyon 372,7 milyar liraya çıktı. Bir yılda TL yüzde 84,6'lık artış yaşandı. Toplam menkul kıymet stoku artışı ise yüzde 58,31'de kaldı. Kamu mevduat bankalarında geçen yıl başında 361.4 milyar lira olan TL cinsi menkul kıymet stoku 13 Ocak itibariyle yüzde 65,1 yükselişle 596.6 milyar liraya yükseldi. Yerli özel mevduat bankalarında geçen yıl başında 227.7 milyar lira olan TL cinsi menkul kıymet stoku yüzde 75 artışla 398.4 milyar liraya çıktı. Geçen yıl başında 103.5 milyar liralık TL cinsi menkul kıymet stokuna sahip yabancı mevduat bankalarında büyüklük 13 Ocak itibariyle 220.9 milyar liraya yükseldi. Yani yüzde 113,4 artış yaşandı.

BDDK verileri TL cinsi toplam menkul kıymet stokunu gösteriyor. Bu stokta hem TÜFE'ye endeksli hem de sabit kuponlu menkul kıymetler bulunuyor. Hazine'nin verilerine göre ise geçen yıl ocak ayında bankacılık sektörü iç borç stokunun yüzde 73,7'sini elinde tutarken bu oran hızla arttı ve Aralık 2022'ye gelindiğinde yüzde 76,9'a yükseldi. Kamu bankaları Ocak 2022'de iç borç stokunda yüzde 38'lik orana sahipken bu oran yılsonunda yüzde 36,3'e geriledi. Özel bankalarda geçen yılbaşında yüzde 20,2 olan sahiplik oranı yüzde 22,3'e, yabancı bankalarda ise yüzde 8,2 olan sahiplik oranı yüzde 10,9'a çıktı.

Yine Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre iç borç stokunda sabit faizli tahvillerin payı Ocak 2022'de yüzde 52,15 iken Aralık 2022'de yüzde 54,81'e yükseldi. TÜFE'ye endeksli tahvillerin payı da ocaktaki yüzde 23 oranından Aralık 2022'de yüzde 21'e indi. Sabit kuponlu tahvil stoku bir yılda yüzde 47,81 artarken TÜFE'ye endeksli kağıtlarda artış yüzde 28,25 oldu.

Sabit kuponlu kağıt en fazla İş Bankası, Garanti ve Halk'ta

Bankacılık sektörü kaynaklarının yaptığı hesaplamalara göre TL sabit kuponlu tahvil stoku en yüksek bankalar İş Bankası, Garanti BBVA ve Halkbank olarak öne çıkıyor. En düşük stok Yapı Kredi'de olurken Vakıfbank onu takip ediyor. TÜFE'ye endeksli kağıtlarda ise en yüksek stok Garanti BBVA'da görünüyor. Yapı Kredi ikinci sırada bulunurken onu Akbank ve İş Bankası takip ediyor. Yabancı para tahvil stokunda ise Vakıfbank öne çıkıyor. Vakıfbank'ı, Akbank, Yapı Kredi, Halkbank, Garanti ve İş Bankası izliyor.

Baran: Borcunu zamanında ödeyen mükellef de desteklenmeli

ATO Başkanı Baran, "Devlete olan ödemelerini aksatmadan, düzgün ve düzenli bir şekilde yapan mükellefler unutulmamalı. Borçlulara ödeme fırsatı tanırken borcunu zamanında ödeyen mükellefi de destekleyelim." açıklaması yaptı.

ANKARA (EKONOMİ) - Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran, hazırlıkları sürdürülen yapılandırma paketinde borcunu zamanında ödeyen 'vergiye uyumlu mükelleflerin' de desteklenmesini istedi.

Devlete olan yükümlülüklerini aksatmadan düzenli şekilde yapan mükelleflerin unutulmaması gerektiğini söyleyen Baran, kredi kartı ile vergi borcu ödemede 200 bin lira olan sınırın kaldırılmasını, SGK primlerinin kartla ödenmesinde komisyonunu kaldırılmasını önerdi.

Yazılı açıklama yapan Gürsel Baran, pandemiden bu yana devam eden koşulların sektörlere yönelik etkilerini bünyelerindeki 68 Meslek Komitesi üzerinden yakından takip ettiklerini belirtirken, hükümetin reel sektöre duyarlılık göstermesinden de büyük memnuniyet duyduklarını bildirdi.

Borcunu ödeyemeyenler kadar, kredi kullanarak borcunu ödeyen mükelleflerin de bulunduğunu ifade eden Baran, "Paket içerisinde bu vatandaşlarımızın da hatırlanması gerektiği kanaatindeyiz. Daha önce taleplerimize duyarlılık gösterilerek vergi ödemelerinde kredi kartı kullanıma açılmıştı. Bu noktada halen 200 bin lira olan kredi kartıyla ödeme sınırının kaldırılması, mükellefin alabildiği kart limitine göre ödeyebilme imkânı getirilmesini talep ediyoruz" ifadelerini kullandı.

23.01.2023

Kredi kartı ile yapılan SGK prim ödemelerinde vade farkı ve komisyon uygulandığına vurgu yapan Baran, bu farkın da alınmamasını istedi.

Yapılandırmaların maddi boyutu kadar psikolojik boyutunun da bulunduğunun altını çizen Gürsel Baran, "Ödemelerini düzgün ve düzenli bir şekilde yapan mükelleflerin de bu paket içerisinde hatırlanarak teşvik edilmeleri üyelerimizin moral ve motivasyonunu yükseltecektir" dedi.

Baran, işletmelerin bilançolarının düzelebilmesi için matrah artırımını stok ve kasa affına yönelik düzenlemelerin de yapılmasının önemine işaret etti.

Fed üyesi Waller: 25 baz puanlık faiz artırımından yanayım

ABD Merkez Bankası (Fed) Yönetim Kurulu Üyesi Christopher Waller, mevcut veriler dikkate alındığında ileride daha az türbülans görüldüğünü belirterek "Gelecek toplantıda 25 baz puanlık bir faiz artırımından yanayım." dedi.

Waller, Amerikan düşünce kuruluşu Dış İlişkiler Konseyi'nde (CFR) ekonomik görünüme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Fed'in para politikasında sıkılaşmaya gitmesinin üzerinden yaklaşık bir yılın geçtiğini söyleyen Waller, enflasyonu yüzde 2 hedefine düşürmek için faiz artırımlarına gidildiğini anımsattı.

Waller, faiz artırımlarının amacının talebi ve ekonomik aktiviteyi yavaşlatarak enflasyonun düşüşünü desteklemek olduğuna işaret ederek bazı sektörler ve tüketici harcamalarında bunun yansımalarının görüldüğünü belirtti. Waller, mütevazı bir ekonomik büyümeye rağmen iş gücü piyasasının güçlü olmasının Fed'e enflasyonu düşürmeye odaklanması için alan sağladığını belirtti.

Waller, geçen yıl aralıktaki ılımlı seyrine devam etmesine rağmen, enflasyonun görünümü konusunda hâlâ temkinli olduğunu ve para politikası sıkılaştırmasının devamını desteklediğini anlattı.

Mevcut veriler dikkate alındığında ileride daha az türbülans görüldüğünü dile getiren Waller, "Bir sonraki toplantıda 25 baz puanlık bir artıştan yanayım. Yüzde 2'lik enflasyon hedefimize doğru gidecek çok yolumuz var ve para politikasındaki sıkılaştırmanın devam etmesini desteklemeyi umuyorum." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: 10 Mart'ta yetkimi kullanacağım

Cumhurbaşkanı Erdoğan, (Seçim tarihi) resmi olarak Cumhurbaşkanı'nın bir yetkisi olduğunu belirterek, "10 Mart'ta Cumhurbaşkanı olarak biz bu yetkimizi kullanacağız ve ondan sonra 60 gün süre var." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Bursa'da "İlk Oyum AK Parti'ye, İlk Oyum Erdoğan'a" programında seçim tarihine ilişkin açıklama yaptı.

Seçim ilanı için 10 Mart'ı işaret eden Erdoğan, şunları söyledi: "Bu bir erken seçim falan değil, seçimi öne almak. Yapılan bu. Bir diğer adım olarak da biz burada aslında bir güncelleme yaptık. Bu güncelleme ile birlikte bu adımı attık ve Cumhur İttifakı olarak da Devlet Bey'le bu görüşmelerimizi yaparak dedik ki 'Zaman kaybına tahammül yok. Bunun için öyle incelemeler yaptık ki herkesin yaz tatiliyle ilgili durumlarını tutun, Karadeniz'de çay, fındık vesaire bütün bunların gidişlerini tutun bütün değerlendirmeleri yaparak herhangi bir sıkıntıya, KPSS vesaire... Bütün bu ayrıntıları masaya yatırdık ve adımı da buna göre atalım dedik. Hele hele öğrencilerimizin durumları bizim için çok önemli. Bu adımı da atarak kararı buna göre verdik ama resmi olarak cumhurbaşkanının burada bir yetkisi var. O da biliyorsunuz 10 Mart'ta Cumhurbaşkanı olarak biz bu yetkimizi kullanacağız ve ondan sonra 60 gün süre var. O süreyi de kim değerlendirecek? Yüksek Seçim Kurulu ama biz kararımızı inşallah Mart ayının 10'unda açıklayacağız."

Gözler Bakanlar Toplantısı'nda: Gündem borç yapılandırma paketi

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başkanlığında bugün yapılacak Bakanlar Toplantısı'nda alınacak kararlar merakla bekleniyor. Toplantının öncelikli gündemi, devlete olan borçların yapılandırılması paketi olacak.

Bugün saat 15.00'te başlayacak olan Bakanlar Toplantısı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Başkanlığı'nda gerçekleşecek. Toplantının ana gündem başlığı, Cumhuriyet tarihinin en kapsamlısı olduğu belirtilen borç yapılandırma düzenlemesi olacak. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan borç yapılandırma paketinin son şekli bugünkü toplantıda belli olacak.

Hazine ve Maliye Bakanı Nurettin Nebati'nin toplantıda vergi, sigorta primi, adli ve idari para cezaları ve milli emlak borçlarının yeniden yapılandırılacağı pakete ilişkin sunum yapması bekleniyor.

ANA PARA BORÇLARI KORUNACAK

Yapılandırma kapsamında ana para borçları korunacak. Ancak ana para borcuna eklenen faiz ve gecikme zammı tutarlarının tahsilinden, büyük ölçüde vazgeçilecek. Önceki yapılandırmalarda olduğu gibi belli bir katsayıyla hesaplanan yeni tutarlar, peşin ve taksitle ödenebilecek.

23.01.2023

Peşin ödeme halinde, faiz tutarının yüzde 90'a varan oranda silinmesi mümkün olacak. Önceki yapılandırma paketlerinde olduğu gibi, belirlenecek tutarın altındaki borçlar da, tamamen silinecek.

Yine vatandaşların su başta olmak üzere belediyelere olan borçlarıyla öğrenim kredisi borçlarının da yapılandırma kapsamında olacak.

İSVEÇ MESELESİ DE GÜNDEMDE

Toplantıda İsveç'in başkenti Stokholm'de Türkiye Büyükelçiliği yakınlarında Kuran-ı Kerim yakılması da gündemde olacak. İsveç'e dönük atılabilecek diplomatik adımların masaya yatırılması bekleniyor.

Ele verirler talkını, gider dövizle yaparlar iç borçlanmayı!

Alaattin AKTAŞ

23 Ocak 2023 Pazartesi

✓ Bir yanda liralasma kavramı, diğer yanda iç borcunun dörtte birden fazlası döviz cinsinden olan Hazne!

✓ Yalnızca döviz mi, iç borcun beşte birden fazlası da TÜFE'ye endeksli. Üstelik bu oranlar son dönemde bankalar zorla sabit faizli kamu kağıdı almak durumunda kaldıkları için böyle.

Yıl 2012... Hazine'nin iç borç stokunda döviz cinsinden olan tutar sıfırlanmış. 387 milyar lira iç borç var ve bunun tümü TL cinsinden. Doğrusu da bu. İç borç alıyorsan kendi paran cinsinden alırsın. Öncesinde döviz cinsinden borç varmış ve o tutar tümüyle ödenmiş ve bitmiş.

Sonraki beş yıl boyunca da döviz cinsinden iç borç alınmamış. 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarında da döviz cinsinden borç yok. Sıfır!

2018'de çok küçük miktarda döviz cinsi borç alınmış ama önemsiz.

2019'dan itibaren eski kötü alışkanlığa dönülmeye başlanmış. 2018'de yüzde 1 olan iç borç içindeki döviz cinsi tutarın payı bir yıl sonra yüzde 11.5'e fırlamış.

Hele son üç yıl; 2020, 2021 ve 2022!

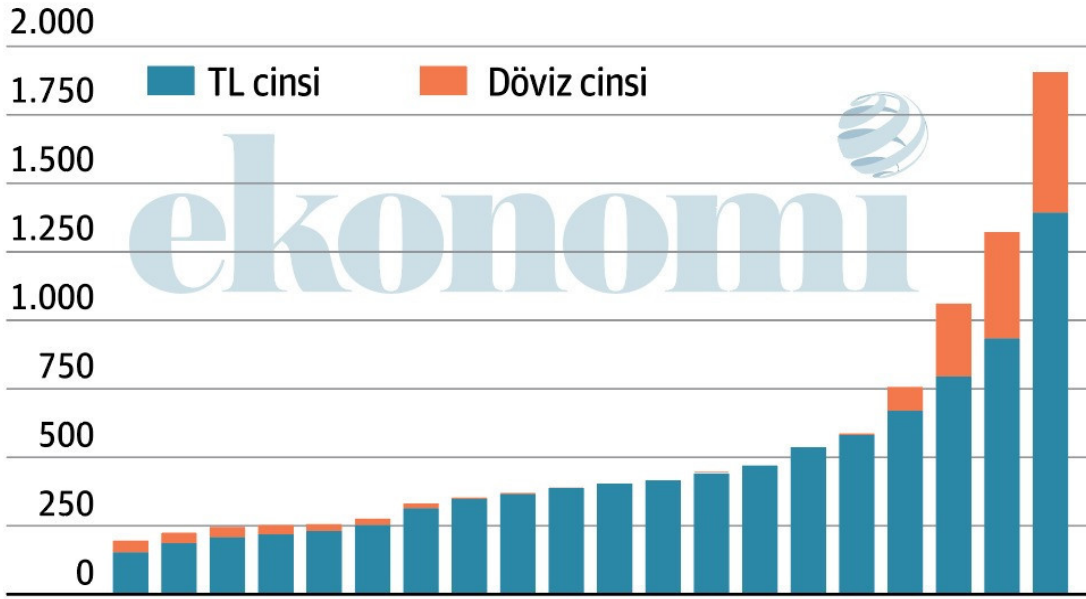
Döviz cinsi olan iç borcun toplam iç borca oranı sırasıyla yüzde 25.1, yüzde 29.4 ve yüzde 26.9 düzeyinde.

Ne güzel değil mi!

Vatandaşa dövizinizi satın diyeceksiniz, dövizle borçlanmayın diyeceksiniz, dövizle işlem yapmayın TL kullanın diyeceksiniz, havaya giren birileri akılları sıra dövize ders verdiklerini düşünerek dolar yakacak, kimi burnunu silecek... Bunlar olurken Hazine çaresiz bir şekilde iç borcunun dörtte birden fazlasını döviz cinsinden yapmak zorunda kalacak.

İç borç stokunun TL-döviz yapısı

(2003-2022) (Milyar TL)

Liralaşmaya Hazine'den başlasanıza!

Sayılar ortada... Hazine'nin 2022 sonunda 1.9 trilyon lira iç borcu var ve bunun 513 milyar lirası döviz cinsinden. Döviz arttı mı faiz isterse yerinde saysın Hazine'nin ödeyeceği tutar artacak.

Hazine'ye dövize endeksli borç verenler ise adeta peşin satan durumunda. Hani klasik bir çizim var ya, veresiye satan, peşin satan diye. Dövize endeksli borç verenler de işte öyle, peşin satan gibi, pek kaygıları yok. Kendilerini bir anlamda garantiye almışlar.

Hazine'nin iç borcunun dörtte birden fazlası döviz cinsinden olunca insan ister istemez şu meşhur "liralaşma"yı düşünüyor. Aslında önemli tutarda TL tasarrufu da dolara endeksleyip, özünde dolarizasyonu artırıp sonra da adına liralaşma denilen politika vardı ya, işte o akla geliyor.

Hadi diyelim gerçekten liralaşma var ve bunu artırmak için uğraşyoruz. Bu politika Hazine'ye niye uğramıyor? Var mı bu sorunun bir yanıtı?

İç borç stokunun seyri (Milyar TL)

2022	Türk Lirası cinsi stok				Döviz cinsi stok			GENEL TOPLAM
	Sabit	Değişken	TÜFE'ye endeksli	Toplam	Sabit	Değişken	Toplam	
Ocak	435	205	310	950	271	133	405	1.355
Şubat	459	215	312	985	265	147	412	1.397
Mart	462	222	368	1.052	277	154	431	1.483
Nisan	472	217	0	689	274	155	429	1.118
Mayıs	472	225	0	697	306	172	477	1.175
Haziran	499	241	0	740	309	171	480	1.219
Temmuz	533	245	0	778	328	178	506	1.284
Ağustos	563	248	395	1.206	304	180	484	1.689
Eylül	609	254	397	1.260	306	172	479	1.738
Ekim	664	259	390	1.314	312	175	487	1.800
Kasım	687	269	396	1.353	317	185	501	1.854
Aralık	723	272	398	1.392	322	192	513	1.905
2003-2022								
2003	69	65	18	152	16	26	43	194
2004	95	72	18	185	21	19	39	224
2005	101	87	18	207	10	28	38	245
2006	111	88	18	217	10	25	35	251
2007	117	90	22	229	11	15	26	255
2008	126	104	22	252	14	9	23	275
2009	145	130	38	313	10	7	17	330
2010	170	124	53	347	5	0	5	353
2011	189	112	64	365	4	0	4	369
2012	202	108	76	387	0	0	0	387
2013	212	95	96	403	0	0	0	403
2014	235	79	101	415	0	0	0	415
2015	256	84	99	440	0	0	0	440
2016	279	83	107	469	0	0	0	469
2017	348	67	120	535	0	0	0	535
2018	371	74	135	580	5	1	6	586
2019	402	94	172	669	62	25	87	755
2020	401	142	251	794	191	75	266	1.060
2021	436	206	292	933	260	128	388	1.321
2022	723	272	398	1.392	322	192	513	1.905

Yalnızca döviz olsa iyi!

İç borçlanmadaki tek garabet döviz cinsinden borç alınması da değil ki... Bir de TÜFE'ye endeksli borçlanma var.

Her ne kadar son aylarda bankalar düşük faizli Hazine kağıdı almak zorunda bırakıldıkları için TÜFE'ye endeksli borç stokunun toplam içindeki payı azalmışsa da yine de stokun beşte birden fazlası enflasyona endeksli.

23.01.2023

Hazine iç borçlanmada tabii ki borç verenler daha çok kazansın diye TÜFE'ye ve dövize endeksli kağıtlara ağırlık vermiyor.

Sorun, sabit faizli kağıt satamamak, bu kadar basit.

Enflasyonun seyri tüm beklentileri bozmuş, kimse önünü göremez hesap yapamaz hale gelmiş; daha da ötesi artık enflasyon iyice tırmanmış ama Hazine faizi düşük tutacağım diye ayak diremeye çalışıyor.

Hazine'ye borç verenler, yüzde 85 enflasyon varken bile yüzde 20 faize razı olup parasını bankada tutan vatandaşa pek benzemiyor. Milyarlarca lira için değil yüzdenin, bindenin bile hesabı yapılıyor doğal olarak ve böylesine enflasyonist bir ortamda Hazine'ye borç verirken adeta çatır çatır pazarlık ediliyor.

Kuraldır, istisnai durumlar hariç faizi borç alan değil, borç veren belirler. Borç verenler de kendi açılarından haklı olarak sabit ve düşük faizli kağıt yerine enflasyona ve dövize endekslenmiş kağıdı tercih ediyor.

Sonuç ortada... Siz istediğiniz kadar faizi düşürdük deyin, sayılar gerçeği tüm çıplaklığıyla ortaya koyuyor.

Gözler önüne serilen bir diğer gerçek de döviz hedef tahtasına koyar gibi yapıp bir dizi söylem geliştirdikten sonra mecbur kalınca nasıl da o dövize bel bağlanıldığı...

Ekonomiyi bu hale getirdikten sonra hadi dövize endekslemeden borç alsanıza... Hadi TÜFE'ye endekslemeden borç bulsanıza...

Son dönemdeki düşüş aldatmasının

Hazine'nin borçlanmasında faizin son dönemde hızla aşağı gelmesinin, hatta TL faizin döviz faizinin altına inmesinin nedeni ortada. Bu durumdan kimse pay çıkarmaya kalkışmasın.

Bankalar adeta boğazları sıkılırcasına kamu kağıdı almak zorunda bırakıldıkları için bu sonuç doğuyor.

Bankaları kendi hallerine bırakın bakalım, bu ortamda, bu enflasyon ve gelecek belirsizliğinin yaşandığı bu koşullarda öyle yüzde 10'dan daha düşük faizli kamu kağıdı alıyor mu?

Bu durumun faturası da gelecek dönemde çıkacak, o da ayrı!

Merkez bizim bilmediğimiz neyi biliyor?

Şeref OĞUZ

23 Ocak 2023 Pazartesi

TCMB yılın ilk **PPK** toplantısında para politikasında değişiklik yapmazken politika faizini %9'da tuttu. Peki, politika metninde **dikkat çeken** neydi? Önceki metindeki “**mevcut politika faizinin, küresel talebe ilişkin artan riskleri dikkate alınarak yeterli düzeyde olduğu**” ifadesini metinden çıkardı.

Bu ne anlam ifade ediyor? Hemen belirtelim; **olası bir faiz indiriminin kapısını** açıyor. İyi de **Merkez bizim bilmediğimiz neyi biliyor?** Aslında bunun için çok fazla detaylı düşünmeye de gerek yok. **TCMB, ekonomik daralmanın öncü göstergelerini** görüyor. Görüyor ki; **durgunluğun önüne geçecek adımlara** hazırlanıyor.

MERKEZ'İ GİTTİ BANKASI KALDI

Son dönemde Merkez'in sanki **bildik kariyeri dışında yol almaya başladığını** fazlaca konuşur oldu. Asıl görevi; “**fiyat istikrarını sağlamak**” iken, enflasyonla pek ilgilendiği yok. Yaptığı; gece yarısı Resmi Gazetesi'nde, “**makro ihtiyati tedbirler**” yayınlamak... İyi de **enflasyonla mücadele artık kimin işi?**

Başka bir eleştiri; **para politikasını oluşturmak**, ona yön vermek ve **piyasaları yönetmek** olması gerekirken, **ticari bir banka gibi davrandığına** dair... TCMB, herhangi bir banka mıdır? **Kamu bankası** mıdır? **Özel sektör bankası** mıdır? **Yatırım bankası** gibi mi davranmalıdır? **Merkez gitmiş, banka kalmış.**

İKİ SORU İKİ CEVAP

Para politikası kurulu ne yapar?

Para politikası kurulunun (**PPK**) amacı, merkez bankası tarafından belirlenen; **fiyat istikrarı, tam istihdam** ve **ekonomik büyüme** gibi hedeflere ulaşılması ve

sürdürülmesidir. PPK, **piyasa yönlendirmeleri** ile önceden piyasaları bu adımlara hazırlar ve **sağlıklı kararlar alınmasını** sağlar.

Para politikası kurulu amaçlarına ulaşmak için nasıl bir yol izler?

Para politikası kurulunun temel amacı, **enflasyonu kontrol etmek**, ekonomiyi istikrara kavuşturmak ve **ekonomik büyümeyi teşvik** gibi hedeflerine ulaşmak için **para arzını** ve **faiz oranlarını kontrol** etmektir. Faizi; **siyasetin talebiyle tek haneye indirmek** değil, **ekonominin gereğini** yapmaktır.

NOT

FAİZLER VE PARANIN ROTASI NEREYİ GÖSTERİYOR?

Merkez bankası **politika faizini** yükselttiğinde, borçlanmayı **daha pahalı** hale getirir, bu da **ekonomiyi yavaşlatabilir** ve **enflasyonun kontrol edilmesine yardımcı** olabilir. Merkez bankası **politika faizini düşürdüğünde**, borçlanmayı daha ucuz hale getirir, bu da **ekonomiyi canlandırabilir** ve **borçlanmayı, harcamayı teşvik** edebilir.

Şimdiye kadar gördüğümüz; **Merkezin borçlanmayı ucuz hale getirmesi** oldu. İşe yaradı mı? Kredi alabilen için **alınabilecek en düşük faizler** diyebilirdik. Ancak faizi artık; **piyasa, eş dost, kurumlar** kendi aralarında belirler oldu. Zira enflasyon %64,27 seviyesinde. Bu enflasyon ile **TL'de kalmak istemeyenler** için **gayrimenkul** ve **borsa** adresleri çalışmaya devam ediyor.

Gördüğüm şudur; Merkez Bankası öncü göstergelerde; **beklenenin üzerinde bir daralma** beklentisindedir.

Abdulkadir Selvi

Akşener'in önerisi masayı karıştırabilir

6'LI Masa'da herkes konuştu, Akşener sustu. Ali Babacan, Ahmet Davutoğlu geçiş süreciyle ilgili yaptıkları çalışmayı liderlere iletiler.

Kılıçdaroğlu, Davutoğlu'nun teklifine destek verdi. Temel Karamollaoğlu cumhurbaşkanının bağlı olduğu ve liderlerden oluşacak bir danışma kurulu önerdi. Gültekin Uysal, Davutoğlu'nun teklifine karşı mesafeli bir pozisyon aldı. Cumhurbaşkanının alanın daraltılmaması yönünde bir ağırlık koydu.

AKŞENER'DEN FARKLI ÇIKIŞ

Hepsi fikrini açıkladı, şimdi sıra Akşener'e geldi. Hürriyet'te Hande Fırat da yazdı. İYİ Parti lideri farklı düşünüyor.

- 1- Diğer liderlerin cumhurbaşkanı yardımcısı olması önerisine katılmıyor. Tek bir cumhurbaşkanı yardımcısı olsun istiyor.
- 2- Cumhurbaşkanı yardımcısı parlamenter sisteme geçiş sürecine kadar başbakan yetkisiyle donatılsın. Fiili olarak başbakanlık yapsın istiyor.
- 3- Geçiş sürecinin cumhurbaşkanı yardımcısı, 6'lı Masa'nın ikinci büyük partisi olarak İYİ Parti'nin olsun.

SEÇİMDEN SONRAYA BIRAKILSIN

- 4- Geçiş süreci yol haritasının açıklanması için acele edilmesin. Eğer üzerinde uzlaşmaya varılamazsa seçimlerden sonraya bırakılsın.

Akşener böylece seçimlerde kimin ne kadar oy alacağını ortaya çıkmasını istiyor. Bazı partilerin yüzde 1 oyu olmasa dahi masada cirimlerinin ve cisimlerinin üzerinde

yer tuttuğunu düşünüyorsa gerek. Seçim olsun, herkesin gerçek gücü ortaya çıksın, masada o oranda söz sahibi olsun diye düşünüyor.

AKŞENER HAKSIZ MI?

Akşener 6'lı Masa'yı 6'lı Masa yapan ikinci büyük partinin lideri. Eğer cumhurbaşkanı adayı CHP'den çıkacaksa, fiili olarak başbakanlık yapacak olan tek cumhurbaşkanı yardımcısını neden istemesin? Hakkı değil mi? Yüzde bir oyu olmayan Babacan cumhurbaşkanı adaylığına, Davutoğlu hem cumhurbaşkanı yardımcılığı hem de bir bakanlığa talip oluyor da Akşener neden "Tek cumhurbaşkanı yardımcılığı olsun, o da ben olayım" diye istemesin? Bence haklı.

Bakalım Akşener'in bu çıkışı 6'lı Masa'yı karıştıracak mı? Ortak cumhurbaşkanı adayı olmak için küçük partileri CHP'yle eşitleyen Kılıçdaroğlu, Akşener'in bu çıkışı karşısında kimin yanında duracak?

AKŞENER, İMAMOĞLU'NA O TEKLİFİ YAPTI MI?

Hiçbir şey onu yıldırıyor. Hiçbir şey onu cumhurbaşkanı adayı olma kararından vazgeçirmiyor. Kılıçdaroğlu'nun adaylığını kabul etmiş gibi görünse de içinde yanan cumhurbaşkanlığı ateşini bir türlü söndüremiyor.

Kılıçdaroğlu'nun tüm baskılarına rağmen İmamoğlu 15 ili aşkın yurt gezilerine başladı. İlki Kastamonu'ydu. Sırada Sivas, Tokat, Erzurum, Erzincan, Malatya, Ordu gibi yerler var. Bir ara İstanbul'a da uğrayacakmış. İstanbul Belediye Başkanı yurt gezisine niye çıkar? Onu da Kılıçdaroğlu düşünsün. Kastamonu konuşmasını izledim. Cumhurbaşkanlığı seçim kampanyasını başlatmış. Bir de seçim müziği yaptırmış. Öyle, "Kılıçdar, Kılıçdar, Kılıçdaroğlu" tarzında değil. Marş şeklinde düzenlenmiş. "İmamoğlu halkın yürekli sesi, eğilmez başı" diyor. "O gün gelecek, o gün gelecek" diye bir nakaratı var. Bence marş şeklinde değil de rock tarzında bir parçayı seçse daha akılcı olurdu. Gençlerin Ekrem abisi çağrışımı yapardı. Ben şarkının nakaratına takıldım. "O gün", peki o gün hangi gün?

Aktaracağım kulis, 'o gün'le ilgili. İmamoğlu cephesinden yansıyan kulise göre, o gün bu seçim değilmiş. Ben 14'üncü cumhurbaşkanı olmak için mücadeleyi ettiğini düşünüyorum ama Meral Akşener'in, "Ekrem, sen 15'inci Cumhurbaşkanlığı için hazırlıklarını yap. İki yıl içinde erken seçime götüreceğim. Sen de o zaman cumhurbaşkanı adayı olursun" dediği söyleniyor. Ben Ekrem İmamoğlu'nun seçim çizmelerini giyip Kastamonu seferine çıkması nedeniyle kulislerde konuşulanları aktarıyorum.

KILIÇDAROĞLU'NA RAĞMEN

Bu senaryonun birkaç açıdan önemi var.

1- Ekrem İmamoğlu'nun önündeki en büyük engel Kemal Kılıçdaroğlu.

23.01.2023

2- Kılıçdaroğlu, cumhurbaşkanı adaylığında kararlı ve hayatında hiç olmadığı kadar cesur davranıyor.

3- Kılıçdaroğlu'na rağmen aday olsa kazanma şansı yok. Aynı zamanda belediye başkanlığını da kaybetmiş olacak.

2 YIL SONRA ERKEN SEÇİM

4- Meral Akşener seçim kampanyasını Ekrem İmamoğlu afişleriyle başlattı. Akşener'in adayının İmamoğlu olduğu belli.

5- Ancak Akşener'in, Kılıçdaroğlu'na rağmen İmamoğlu'nu aday göstermesi reel siyasete pek uygun düşmüyor.

6- Akşener'in, İmamoğlu'na 2 yıl sonra erken seçime götüreceğim demesi 6'lı Masa'nın "2 yıl içinde parlamenter sisteme geçilecek" önerisiyle örtüşüyor.

2 YIL BEKLE

7- Tecrübeli bir politikacı olan Akşener'in, "Ekrem acele etme. 2 yıl içinde erken seçime gideceğiz. Kılıçdaroğlu ile savaşarak kaybedeceğin bir hamle yapma. Senin yaşın genç, 2 yıl bekle. Erken seçim olunca sen 15'inci cumhurbaşkanı adaylığına talip ol" demesi siyasetin doğal akışına ters değil.

Kılıçdaroğlu 75 yaşında. 2 yıl sonra 77 yaşında olacak. Ekrem İmamoğlu 51 yaşında, iki yıl sonra 53 yaşında olacak. Siyaset için ileri bir yaş değil.

EKREM GEL

Akşener, siyasi yasak kararı çıktığında İmamoğlu'na ne demişti: "Ekrem gel, yeni başladı." İmamoğlu ona ne yanıt vermişti? "Yeni başladı ablam, sağol."

Süreç devam ediyor. Sadece araya 2 yıllık bir rötör konulmuş olabilir.

HDP, 6'LI MASA'YLA EĞLENİYOR

ŞENER Şen, Kemal Sunal ve İlyas Salman'ın başrollerini oynadığı 'Kibar Feyzo' filminde bir sahne var. Şener Şen, Ankara'dan gelen yetkilinin yanında Kemal Sunal'a bir çift öküz verip 6 bin liralık başlık parasını ödeyeceğini söyleyince, Kemal Sunal Şener Şen'e, "Ağam eğlenir benimle" diyor ya, onu kastediyorum. HDP, 6'lı Masa karşısında artık işi oraya götürdü.

HDP şimdiye kadar 6'lı Masa'ya "Bizimle görüşün, cumhurbaşkanı adayınızı destekleyelim" diyordu. Arada bir de bizimle müzakere etmezseniz bakın ha adayımızı çıkarırız diye tehdit ediyordu.

23.01.2023

HDP, artık iyice işin tadını çıkarmaya başladı. Pervin Buldan, "6'lı Masa adayını çeksin, bizim adayımızı destekleyin" dedi.

6'LI MASA'YI ŞEKİLLENDİRİYOR

HDP, 6'lı Masa'da görünmüyor.

Ancak ortak aday çıkarma konusunda öneride bulunuyor. İş sarpa sarınca "Adayımı çıkarırım" diye tehdit ediyor.

Kimin aday olacağını söylüyor. "Ekrem İmamoğlu ya da Kılıçdaroğlu aday olursa destekleriz" diyor. Kimin aday olamayacağını söylüyor. "Mansur Yavaş ve Meral Akşener kırmızı çizgimizdir" diyor.

Şimdi de bizim adayımızı destekleyin diye öneride bulunuyor.

HDP, masada olsaydı başka ne yapacaktı?

İbrahim Kahveci

Çöküş dönemi mi?

Çıraklık dönemi

Kalfalık dönemi

Ustalık dönemi

Ve Çöküş dönemi...

Lafla peynir gemisi yürümüyor. Aslında epey yürüdü ama artık yürümediği net olarak piyasalarca görülüyor.

Önce İNEK PİYASASI örneğinde gördük. Çiğ süt fiyatı kamu tarafından ucuz belirlenince ilk kısa dönemde süt fiyatı ve buna bağlı olarak peynir, yoğurt gibi tamamlayıcı ürün fiyatları da ucuz kaldı. Sonra süt inekleri kesime gidince et fiyatları da ucuz kaldı. Ve nihayetinde ortada inek kalmayınca (azalınca) hem süt ve süte bağlı ürün fiyatları hem de et fiyatları birden zam üstüne zam yemeye başladı. Kısaca İNEK PİYASASI ÇÖKTÜ.

İnek piyasasını geçen yıl eylül ayından beri yazıyor ve anlatıyorum. Önce yaşanacakları yazmıştım şimdi de yaşananların birer birer gerçekleşmesini anlatıyorum. Matematik bu işin ne olacağını gösterdiği için ortada bir kahinlik gerekmiyor. Sadece azıcık akıl ve hesap yetiyor.

Çöküş sadece İnek Piyasası'nda mı? Şimdi başka bir piyasadan bahsedelim: **Cumhurbaşkanı Erdoğan kamudan istifa eden ve yurtdışına giden doktorlar için "giderlerse gitsinler" demişti.**

Ve şimdi bu rest cümlesinin faturasını millet ödemeye başladı ve fatura giderek daha da artacak.

Sağlık faturasının ikinci noktası da şehir hastaneleri... Şehir içinde hastaneler kapatılıp şehir dışında kurulan dev binalarla sağlık hizmeti yürütülmeye çalışılıyor. O dev binalar müteahhitlerin ve onlara hem kira ödeniyor hem de bina içindeki sağlık hizmet giderleri... Bir bakıma bu müteahhitlere hasta garantisi verilmiş durumda. Şu kadar röntgen, şu kadar tahlil vs garantisi...Doğal olarak Sağlık Bakanlığı bütçesine de Hazine garantili müteahhitleri ortak ettik.

Bu iş nereye kadar sürdü?

Giderlerse gitsinler dedikleri doktorlar gidince (yaklaşık 10 bin civarı) bir de baktılar işin rengi değişti. Bir çok sağlık kurumunda doktor açığı ortaya çıkınca bu sefer hiç ses etmeden rest çekilen **doktorlara “ne olursan ol geri gel” demeye başladılar.**

Para mı? Hiç dert değil... Hem şimdiki paraları verdiler hem de emeklilikte kamudaki doktorlara yeni faydalar eklediler.

Bu sefer ne mi oldu?

Önce emekliliği yaklaşan bir çok doktor kamuya geçti. 3-5 yıl kamuda çalıştıklarında ömür boyu alacakları emekli maaşını ciddi şekilde artırmış oldular.

Ama bunun tek etkisi olmadı. Bu sefer özel sektörde azalan doktor nedeniyle orada da ücretler arttı. Kısaca Cumhurbaşkanı'nın doktor resti doktor maliyeti olarak bize geldi.

Özel hastanelerde artan maliyetlerle birlikte mecburi olarak sağlık hizmeti ücretleri de arttı. SGK'nın katkı payını artırmaması nedeniyle artan ücretler ise doğrudan vatandaşa yansıtılmaya başlandı.

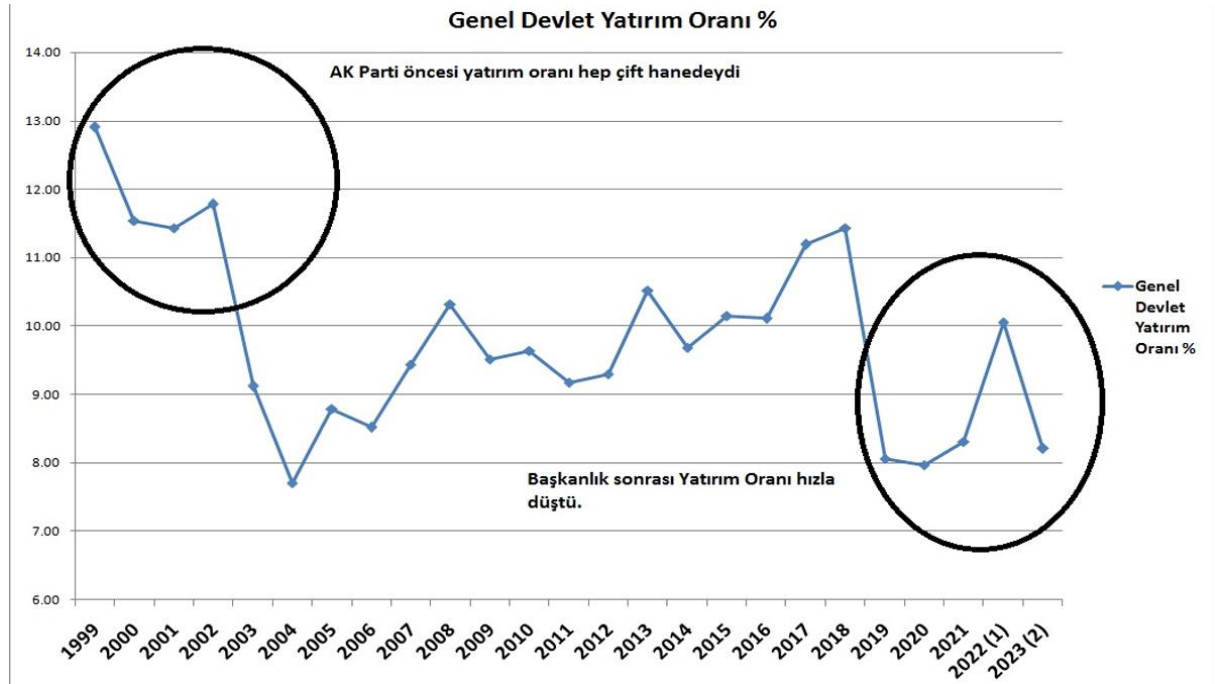
Daha geçen yıl 150 lira olan bir muayene ücreti şimdilerde 350-400 liraya çoktan yükseldi. Ama bu iş burada bitmeyecek... Sağlık piyasası daha yeni yeni maliyetleri vatandaşa yansıtmaya başladı. Devam edecek...

Devam etmemesi için SGK'nın katkı payını artırması gerekiyor. İyi ama sağlık giderleri şehir hastaneleri nedeniyle Hazine garantili müteahhitlere gittiğinden orada da para yok. Ayrıca EYT sonrası hiç kalmayacak.

Geriye tek bir şey kalıyor: Tüm sağlık giderlerini vatandaşın sırtına yüklemek...

Hatta ilaçların bile bulunamaz noktaya geldiği ülkemizde sorunun daha başlarında olduğumuzu da söyleyebilirim.

Şöyle tamamlayalım: Ölüyü sayamayan TÜİK diriyi nasıl doğru saysın...Ya da İnek Piyasasını bile yönetemeyen anlayış sağlık piyasasını nasıl yönetsin?

ESER SİYASETİ...

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve AK Parti çok fazla eser siyaseti ile övünüyor. Grafikte kamu yatırım oranı var. 80'lerde kamu topladığı her 100 liranın 20-25 lirasını yatırım olarak topluma sunmuştu. 90'larda bu oran yüzde 10-15 arasında seyretti.

Ve AK Parti dönemi: Kamu yatırım oranı genellikle yüzde 10 seviyelerinde kaldı. Ama burada iki nokta daha önemli:

1- Kamu eskiye oranla çok daha yüksek vergi ve diğer kamu geliri topluyor ama yatırım oranı düşüyor.

2-Yatırımların verimliliği ise asıl sorun: Yapılan yatırımlar ihtiyaca göre değil gösterişe göre yapıldığından acil ihtiyaç yatırımları eksik kalıyor. Mesela Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Belediyeler baraj yapsın söylemi özellikle sulama yatırımı bekleyen GAP, DAP ve KOP projeleri buna en önemli örnektir.

Geçilmeyen köprü yapacağımıza tarımda sulama yatırımlarını bitirseydik bugün gıdaya ulaşım bu kadar pahalı mı olurdu?

Kısaca durum şu ki, gösteriş ve restlerin faturasını Türk Halkı ödemektedir. Daha da önemlisi kaynak israfının ağır faturası ilerleyen yıllarda daha fazla maliyet olarak gençlerin önüne çıkacaktır.

Ve sormak lazım: Uсталık döneminden sonra ÇÖKÜŞ DÖNEMİ kader midir?

23 Ocak 2023, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Davos'ta dünyanın geleceği eskortlara emanet!

İsviçre'nin Davos kasabasında gerçekleştirilen Dünya Ekonomik Forumu Cuma günü sona erdi. Dünyanın geleceğinin belirlendiği iddia edilen bu toplantıya en etkili 2 bin 700 kişi katıldı.

Bildiğiniz gibi Recep Tayyip Erdoğan 2009'da dönemin İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Perez'in yüzüne karşı dünya mazlumlarının isteyip de söyleyemediği her şeyi söyleyip Davos'un üzerini çizmişti. Türkiye 14 yıldır Davos'a üst düzey katılım gerçekleştiriyor.

2023 Davos Forumu'na katılan Deva Partisi lideri Ali Babacan ise "Erdoğan'ı nasıl devirebiliriz?" sorularına cevap vermeye çalışmış ve hükümetin değişeceği garantisini vermiş. Türkiye'ye yapılan haksız saldırılara ise siyasi hırsları uğruna destek vermeyi tercih etmiş. Bunu da Halk TV'de gururla anlatmış. Türkiye'deki SİHA gibi milli savunma teknolojilerini itibarsızlaştırmaya çalışan Babacan, Davos'ta duyduğu hayali projelerden övgü ile bahsetmiş. Neyse konumuz Babacan değil, onu 6'lı masa düşünsün...

Forumdan sonra uluslararası basında birçok makale kaleme alındı. Davos'un modasının geçtiğini yazanlar da vardı, etkisini yitirdiğini düşünenler de. Pandemiden sonra aslında bütün ülkeler kendini kurtarma derdine düştü. Kimsenin "ortak gelecek" falan düşündüğü yok. Zaten adı "ekonomik forum" ama burada doğrudan ekonomi hiç konuşulmuyor. **Küresel sermaye, devletler aracılığıyla insanlığın geleceğine nasıl yön vereceklerini tartışıyor. Dünya Sağlık Örgütü insanlığın sağlığını ne kadar önemsiyorsa, Dünya Ekonomik Forumu da dünya halklarının ekonomik geleceklerini o kadar önemsiyor.**

KONUŞMALARI ESKORTLAR ÖNCE DEN BİLİYORMUŞ

Son Davos toplantısına ekonomi, iklim değişikliği ve kıtlık değil "Salome Balthus" lakaplı bir eskort kadın damgasını vurdu. Gerçek adı 'Klara Johanna Lakomy' olan 39

23.01.2023

yaşındaki bu eskort kadın Alman Bild gazetesine konuşmuş. Gazete, dünyaca ünlü isimlerle birlikte olan bu eskortun 4 günde kazandığı dudak uçuklatan parayı ön plana çıkarmış. Ben ise bir cümlesine çok takıldım. Lakome, "Çok önemli insanlarla zaman geçirdim ve onlar kamuoyuna yapacakları açıklamaları söylemeden önce hepsini biliyordum. İsviçre'deki günlerim çok ilginçti" diyor.

Anlayacağınız dünyaya yön veren küresel aktörler, konuşmalarının tüm detaylarını eskortlarla paylaşıyorlarmış. Kimbilir Davos'ta yapılan konuşmaların bazıları eskortların kaleminden çıkmış bile olabilir. Eskortlardan ifşaatler gelmiş ama Davos'taki küresel sermayenin aktörlerinden hala ses yok. Belki de "Davos'ta yaşanan Davos'ta kalır" diye düşünüyorlardır kimbilir...